

Prifysgol Bangor Datganiad ar Gaethwasiaeth a Masnachu Pobl

Mae'r datganiad hwn yn ymwneud â chamau gweithredu a gweithgareddau a gyflawnwyd yn ystod blwyddyn ariannol 01 Awst 2016 i 31 Gorffennaf 2017.

Rhagarweiniad

Mae Prifysgol Bangor yn cydnabod bod ganddi gyfrifoldeb i weithredu'n gadarn o ran caethwasiaeth a masnachu pobl.

Mae'r brifysgol wedi ymrwymo i atal caethwasiaeth a masnachu pobl o'i gweithgareddau corfforaethol, ac i geisio sicrhau nad yw caethwasiaeth a masnachu pobl yn digwydd yn ei chadwyni cyflenwi.

Diben

Bwriad y datganiad hwn yw bodloni gofynion Rhan 6 Deddf Caethwasiaeth Fodern 2015 drwy hysbysu myfyrwyr, staff, cwmnïau a'r cyhoedd ynghylch y brifysgol a'i pholisi o ran caethwasiaeth fodern, masnachu pobl, llafur gorfodol a rhwymedig a mynd yn groes i hawliau gweithwyr yn ei chadwyni cyflenwi. Mae'r datganiad hwn yn ymwneud â chamau gweithredu a gweithgareddau a gyflawnwyd yn ystod blwyddyn ariannol 01 Awst 2016 i 31 Gorffennaf 2017, a chamau gweithredu y bwriedir eu cyflawni yn ystod y flwyddyn ariannol 01 Awst 2017 i 31 Gorffennaf 2018.

Fframwaith Sefydliadol

Sefydlwyd Prifysgol Bangor yn 1884 ac mae ganddi draddodiad hir o ragoriaeth a mynd tu hwnt i ddisgwyliadau o ran safonau academiaidd a phrofiad myfyrwyr. Mae gan y Brifysgol dros 11,000 o fyfyrwyr a thros 2,200 o staff mewn 23 o Ysgolion Academiaidd, wedi'u rhannu rhwng pum Coleg, a hefyd mewn amrywiol Wasanaethau Canolog.

Ar hyn o bryd mae Prifysgol Bangor yn gweithio gyda nifer fawr o bartneriaid ledled y byd ac mae wedi ffurfio cysylltiadau agos â sefydliadau megis y Bahrain Institute of Banking and Finance; Beijing Normal University, Tsiena a Central College, Unol Daleithiau America. Mae gan y brifysgol hefyd bresenoldeb yn Tsiena drwy Goleg Bangor yn Tsiena, sef coleg ar y cyd gyda'r Central South University of Forestry and Technology yn Changsha.

Mae gan y brifysgol dri is-gwmni - Y Ganolfan Datblygu Rheolaeth; Undeb Trading a Parc Gwyddoniaeth Menai Cyf (M-SParc).

Cenhadaeth

Cenhadaeth Prifysgol Bangor yw bod yn:

“sefydliad cryf, hyderus a gydnabyddir yn rhanbarthol, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol fel canolfan ragoriaeth ar sail ei bortffolio amrywiol o addysgu ac

ymchwil, ac am y profiad unigryw, amlddiwylliannol a chynhwysol y mae'n ei roi i'w staff a'i fyfyrwyr."

Mae Cynllun Strategol 2015-2020 y brifysgol i'w gael ar wefan y brifysgol:

<https://www.bangor.ac.uk/planning/strategic-plan/index.php.cy>

Ymrwymiad i Gynaliadwyedd

Rydym yn parhau gyda'n pwyslais ar gynaliadwyedd, gan integreiddio pob elfen i'n gweithrediadau bob dydd drwy fabwysiadu fframwaith Deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. Rydym yn ceisio sicrhau y bydd ein holl fyfyrwyr yn gadael y Brifysgol fel dinasyddion medrus, creadigol ac amryddawn, gyda dealltwriaeth o'r sialensiau a'r atebion sydd eu hangen ar gyfer byd cynaliadwy a gwydn.

Fframwaith Polisi Moesegol

Mae'r brifysgol wedi llunio *Fframwaith Polisi Moesegol* sy'n ymgorffori ei gwerthoedd a'i dulliau gweithredu ac sy'n berthnasol i holl staff, myfyrwyr ac aelodau'r Cyngor. Yn ogystal mae ganddi bolisi ar y ffordd mae'r brifysgol yn cynnal ei busnes.

Mae'r Fframwaith i'w gael ar wefan y brifysgol:

<https://www.bangor.ac.uk/planning/documents/ethical-policy-frame-en.pdf>

Mae'r brifysgol yn ceisio cadw at y safonau moesegol uchaf wrth weithio i gyflawni ei chenhadaeth a gweithredu ei chynllun strategol. Amcan y ddogfen hon yw amlinellu fframwaith sy'n diffinio safonau'r brifysgol yn gyffredinol. Cydnabyddir bod gan unigolion wahanol safbwyntiau ar faterion moesegol.

Busnes a Chadwyni Cyflenwi

Mae'r Brifysgol wedi ymrwmo i gael nwyddau a gwasanaethau heb achosi niwed i eraill.

Mae cadwyni cyflenwi'r brifysgol yn dod dan bum prif gategori gan mwyaf, sef:

Nwyddau Traul a Chyfarpar Labordy

Adnoddau Llyfrgell

Gwasanaethau Proffesiynol

Cyfarpar a Gwasanaethau Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)

Nwyddau a Gwasanaethau Ystadau

Mae ein hasesiad cychwynnol yn dangos mai'r prif feysydd gwariant y mae risgiau o bwys yn gysylltiedig â hwy yw cyflenwadau swyddfa, nwyddau traul i labordai, cyfarpar TGCh, ac adeiladu.

Mae'r brifysgol yn aelod o'r North Western Universities Purchasing Consortium, sy'n prynu nwyddau i sefydliadau addysg uwch yn y DU. Mae llawer o gyflenwyr yn cael eu gwirio drwy'r Net Positives Supplier Engagement Tool, sy'n rhoi sylw'n rhannol i ofynion y Ddeddf Caethwasiaeth Modern.

Prynrir cyfarpar TG drwy'r London Universities Purchasing Consortium, sy'n aelod o Electronics Watch. Sefydliad monitro annibynnol yw hwnnw sy'n gweithio i sicrhau parch i hawliau gweithwyr yn y diwydiant electroneg byd-eang drwy brynu cyfarpar at ddefnydd cyhoeddus yn Ewrop mewn ffordd gyfrifol yn gymdeithasol.

Asesiad Risg

Mae'r brifysgol wedi ystyried risg caethwasiaeth fodern a masnachu pobl i'w busnes a'i chadwyni cyflenwi. Fel yn natganiad y llynedd, cydnabyddir y bydd y risg yn amrywio'n fawr ac y bydd yn newid, ond nad oes unrhyw faes neu sefydliad heb elfen o risg. Ar ôl cymryd i ystyriaeth waith a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn academaidd ddiwethaf, fel yr amlinellir isod, credir bod Prifysgol Bangor ar hyn o bryd mewn categori risg isel a, thra dylid cadw golwg gyson ar hyn, bydd y brifysgol ar hyn o bryd yn ymwneud â'i gofynion dan y Ddeddf ar sail y ffaith hon.

Y ffactorau perthnasol a ystyriwyd yn yr asesiad risg hwn yw:

- Sefydlwyd gweithgor bychan o staff uwch i ystyried gofynion y Ddeddf ac i sicrhau'n barhaus bod mesurau priodol yn cael eu gweithredu;
- Mae aelodau staff yn y brifysgol wedi derbyn hyfforddiant yn ystod blwyddyn academaidd 2016/17, a threfnwyd hyfforddiant pellach i staff yn ystod blwyddyn academaidd 2017/18;
- Mae prosesau recriwtio Adnoddau Dynol yn parhau i sicrhau y gweithredir prosesau cadarn mewn perthynas â'r Ddeddf yn achos staff a gyflogir yn uniongyrchol, a lle caiff staff dros dro eu recriwtio drwy asiantaethau mae'r rhain yn gwmnïau wedi eu hachredu a all roi sicrwydd i'r brifysgol eu bod yn cydymffurfio'n llawn â gofynion y Ddeddf;
- Mae'r brifysgol yn parhau i anelu at y safonau moesegol uchaf posibl yn ei gwaith i gyflawni ei chenhadaeth a gweithredu ei chynllun strategol ac, yn arbennig, mae ei Fframwaith Polisi Moesegol wedi cael ei adolygu yn ystod y flwyddyn ddiwethaf;
- Mae polisiau allweddol wedi'u sefydlu, ac maent wedi'u diweddarau lle bo angen:
 - Strategaeth Prynant
 - Fframwaith Polisi Moesegol
 - Cynllun Cydraddoldeb Strategol
 - Polisi Buddsoddi Moesegol
 - Polisi Datgelu er Lles y Cyhoedd
 - Polisi Gwrth-lwgrwobrwyo

- Polisi Cynaliadwyedd a'n rhwymedigaethau i fod yn 'Gyfrifol yn Fyd-eang' fel y disgrifir yn Neddff Lles Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.
- Gyda chontractau mwy, mae angen i gyflenwyr ddatgan a ydynt wedi torri ymrwymïadau ym meysydd cyfraith yr amgylchedd, cymdeithasol a llafur a gofynnir iddynt sut maent yn sicrhau nad ydynt hwy na'u cadwyni cyflenwi'n ymwneud ag unrhyw elfennau o gaethwasiaeth fodern;

Ein cynlluniau at y dyfodol

Fel rhan o'r drefn adrodd hon eleni ac yn y blynyddoedd i ddod, mae Prifysgol Bangor yn cadarnhau ei hymrwymiad i ddatblygu, gwella a gweithio tuag at fwy o eglurder a chyfrifoldeb tuag at bobl mewn perthynas â chaethwasiaeth a masnachu pobl. Gwneir hyn yn arbennig o ran ei chadwyni cyflenwi ac unrhyw ran o'i busnes.

Bydd amcanion allweddol am y flwyddyn i ddod yn cynnwys y canlynol (cynhwysir cynllun gweithredu manwl fel atodiad i'r datganiad hwn):

- Parhau i roi hyfforddiant penodol i aelodau staff allweddol fel rhan o hyfforddiant ehangach ar bryniant er mwyn codi ymwybyddiaeth o gaethwasiaeth fodern a masnachu pobl
- Parhau i weithio tuag at ddeall cadwyni cyflenwi'r brifysgol yn well ac i sicrhau mwy o eglurder a chyfrifoldeb dros y rhai sy'n gweithio ynddynt;
- Gweithredu ei Chod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesebol mewn Cadwyni Cyflenwi a'i ymrwymïadau;
- Sicrhau bod y Datganiad hwn yn cael ei arddangos yn amlwg ar wefan y brifysgol;
- Mapio'r cyflenwyr hynny sy'n dod o fewn categorïau pryniant risg uchel posibl.
- Parhau i gydweithio gyda staff a myfyrwyr, a'u cynnwys, ac ymwneud ag Undeb Bangor ac Undebau Llafur y Campws.

Datganiad

Cymeradwywyd y Datganiad hwn ar Gaethwasiaeth a Masnachu Pobl gan Gyngor y Brifysgol yn ei gyfarfod ar 29 Medi 2017.

Llofnodwyd:

Swydd:

Atodiad 1

Deddf Caethwasiaeth Fodern - Cynllun Gweithredu 2017/18
Gweithredoedd wedi cwblhau

Gweithredu	Cefndir / Nodiadau	Dyddiad cau	Swyddog Arweiniol	Cwblhawyd / Naddo	Do /
Datganiad ar Gaethwasiaeth Fodern am 2015/16 a Chynllun cysylltiedig am 2016/17 i'w cyflwyno i Gyngor y Brifysgol ym Medi 2017	Mae ar y Ddeddf angen Datganiad am 2015/16, a all gynnwys na chymrwyd unrhyw gamau yn ystod y flwyddyn hon. Fodd bynnag, dylai'r brifysgol nodi cynnydd cyfyngedig, yn ogystal â chynllun manwl am 2016/17	30 Medi 2016.	Cyfarwyddwr Cyllid	Do Cyfarfod y Cyngor 30 Medi 2016 - Cofnod yn cyfeirio at 'Gaethwasiaeth a Masnachu Pobl'	
Cytuno ar drefniadau cydymffurfio i ddibenion monitro cynnydd yn ystod 2016/17	Awgrymir y dylai Grŵp Tasg Cydymffurfio gadw golwg ar y maes hwn. Dylid pennu uwch reolwr i arwain a rhoi adroddiad ar gynnydd.	31 Hydref 2016 (yn dilyn cyfarfod Grŵp Tasg Cydymffurfio ar 3 Hydref 2016)	Ysgrifennydd y Brifysgol	Do Cyfarfod Grŵp Tasg Cydymffurfio ar 3 Hydref 2016 - Cofnod 239[e] yn cyfeirio at	

<p>Cyhoeddi'r Datganiad ar y Ddeddf Caethwasiaeth Fodern ar wefan y brifysgol</p>	<p>Mae'n ofynnol dan y Ddeddf bod y Datganiad yn cael ei arddangos yn amlwg</p>	<p>31 Hydref 2016 (yn dilyn cyfarfod Cyngor y brifysgol ar 30 Medi 2016)</p>	<p>Pennaeth Cydymffurfio</p>	<p>Do</p>
<p>Cynnwys crynodeb yn yr Adroddiad Blynyddol a'r Cyfrifon</p>		<p>(31 Hydref 2016 (yn dilyn cyfarfod Cyngor y brifysgol ar 30 Medi 2016)</p>	<p>Cyfarwyddwr Cyllid</p>	<p>Do Cyfeiriad yn Adroddiad Blynyddol y flwyddlyn yn gorffen 31 Gortfennaf 2016</p>
<p>Sicrhau bod hyfforddiant penodol i staff allweddol wedi'i gwblhau o fewn trefniadau hyfforddiant cyffredinol ar bryniant</p>	<p>Mae codi ymwybyddiaeth o'r Ddeddf yn hanfodol i sicrhau bod staff yn prynu i mewn o adrannau wedi'u targedu, megis y Gwasanaethau Eiddo a Champws, Adnoddau Dynol, Cyllid, Gwasanaethau Masnachol etc.</p>	<p>31 Gortfennaf 2017</p>	<p>Cyfarwyddwr Pryniant</p>	<p>Do Ymddrinir ag ymwybyddiaeth o'r Ddeddf Caethwasiaeth Fodern o fewn Trefniadau Hyfforddi ar Bryniant. Mae 54 aelod staff wedi mynychu'r hyfforddiant hyd yma, gyda 5 cwrs pellach wedi'u trefnu at Awst 2017.</p>

Sefydlu gweithgor i oruchwyllo cyflwyno'r cynllun gweithredu	Sicrhau bod cydymffurfio â gofynion y Ddeddf a'r Cynllun Gweithredu'n hanfodol i sicrhau bod y brifysgol yn cydymffurfio'n llawn	30 Hydref 2016 (uwch swyddog arweiniol i'w gynnull unwaith y caiff ei bennu)	Pennaeth Cydymffurfio	Do Y gweithgor yw Dirprwy Gyfarwyddwr AD, Pennaeth Pryniant a Phennaeth Cydymffurfio
--	--	---	-----------------------	--

Deddf Caethwasiaeth Fodern - Cynllun Gweithredu 2017/18

Gweithredu	Cefndir / Nodiadau	Dyddiad cau	Swyddog Arweiniol	Cwblhawyd Do / Naddo
Sicrhau fod yr Undebau Llafur ac Undeb Myfyrwyr Bangor yn ymwybodol o'r camau mae'r Brifysgol yn eu cymryd i gydymffurfio gyda'r gofynion	Gofynion y Ddeddf Caethwasiaeth Fodern 2015, yn ogystal â'r Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015	Datganiad a Chynllun Gweithredu 2016/17 i'w rhannu gyda'r Undebau Llafur ac Undeb Myfyrwyr Bangor erbyn 30 Hydref 2017	Pennaeth Cydymffurfio	
Sicrhau bod y swyddogaethau Archwilio Mewnol a Sicrhau Risg yn ymwybodol o'r prosesau diwydrwydd dyladwy	Archwiliad mewnol posibl yn y dyfodol	Datganiad a Chynllun Gweithredu 2016/17 i'w rhannu â'r Pennaeth Sicrhau Risg erbyn 30 Hydref 2017	Pennaeth Cydymffurfio	

<p>Adolygu a diweddaru polisiau a gweithdrefnau perthnasol i gynnwys cyfeiriad at y Ddeddf Caethwasiath Fodern.</p>	<p>Sicrhau bod yr holl bolisiau perthnasol yn cynnwys gwybodaeth am y Ddeddf a chyfeirio ati</p>	<p>31 Ionawr 2018 (yn barod at y Grŵp Tasg Cydymffurfio)</p>	<p>Pennaeth Cydymffurfio a gweithgor</p>	
<p>Gweithredu'r Cod Ymarfer ar Gyflogaeth Foesegol mewn Cadwyni Cyflenwi a'i ymrwymiadau</p>	<p>Ystyried Cod Ymarfer ac Atodiadau Cynnal hunan-asesiadau yn erbyn gofynion y Cod Ymarfer.</p>	<p>31 Ionawr 2018</p>	<p>Cyfarwyddwr Pryniant a gweithgor</p>	